

УДК 677.074

ТЕХНОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ СТВОРЕННЯ 3D КАРКАСНИХ КОНСТРУКЦІЙ ПРЕСФОРМ НА БАЗІ ШВЕЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Д.М. Безуглий, аспірант

Київський національний університет технологій та дизайну

О.П. Маноїленко, кандидат технічних наук, доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: каркасні вироби, 3D тканини, швейні технології.

Відповідно принципу використання об'єктно-орієнтованого аналізу механіко-технологічних структур 3D тканин [1] механічної технології швейного виробництва.

3D-тканини отримані шаровим та нитковим з'єднанням діляться на три рівні моделей:

- Мікро-модель – при напруженому стані в елементі волокна
- Міні-модель – рівні взаємодії волокон
- Макро-моделі – на рівні 3D моделі.

Макро-модель поділяється за типом міжшарових з'єднань на човникові, ланцюгові та прошивні стібки (рис. 1). Після розгляду різних видів стібків з їх особливостями доступності технологій, слід виділити однопнитковий ланцюговий стібок 101 типу. Цей стібок дозволяє використовувати обладнання на великих швидкостях і не вимагає операції на заміну шпулі нижньої нитки, на відміну від стібків човникового типу.

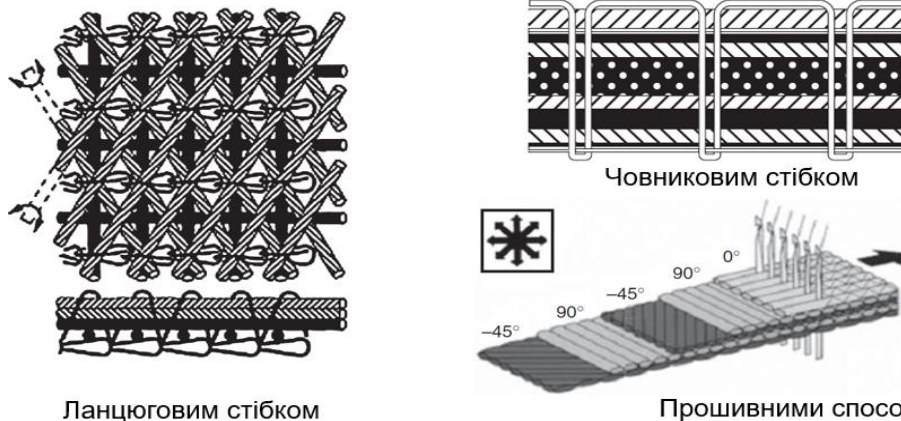

Рисунок 1 – Макро-моделі 3D-каркасних тканин на базі швейних технологій

При створенні 3D-каркасних тканин технологіями швейного виробництва слід відмітити важливий фактор використання пошарових конструкцій з урахуванням напрямку волокон в кожному шарі. Орієнтацію волокон в матеріалах поділяють на багато-осьові та змінно-осьові [3]. Застосування багато-осьових композитів може бути ефективним у виробках з простою формою та простим навантаженням, в той час як змінно-осьові композити надають можливість зберігати міцність в складних конструкціях та при різнонаправлених навантаженнях. Особливості використання пошарових конструкцій [4] дає можливість отримати нові властивості деталей.

Наприклад, при розробці майбутнього виробу маємо можливість використовувати різні матеріали для кожного шару. Для верхніх шарів, які контактують механічно з зовнішнім середовищем, можна використовувати кевларові волокна для отримання жорсткості, а вуглецеві волокна для забезпечення високої міцності за допомогою зв'язки з композитним матеріалом. Також є можливість прошивати виріб вольфрамовою ниткою для отримання підігріву без збільшення товщини виробу.

Наразі існують невирішені питання у 3D-каркасних конструкціях, зокрема щодо місць концентрації напруги (рис. 2, а, б), які можна вирішити за допомогою зміцнення за рахунок стібків з певною геометрією (рис. 2, в), що дозволить розподілити напругу рівномірно по всій деталі.

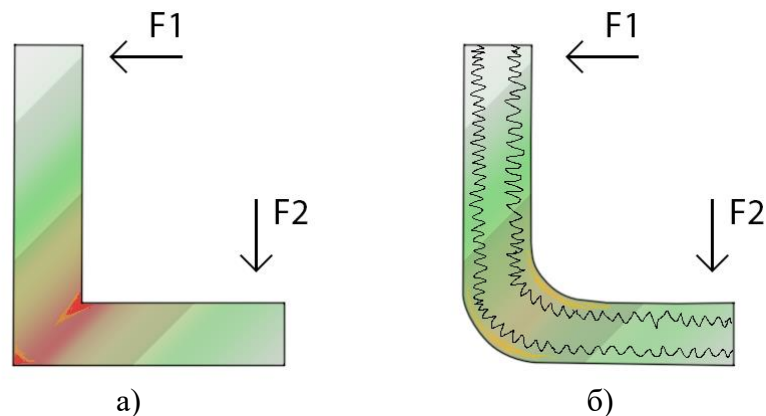

Рисунок 2 –Схема концентрацій напруги у конструкції деталі

Таким чином, на етапі створення виробу ми маємо можливість програмувати унікальні властивості конструкцій. Це дозволяє нам отримати переваги над іншими 3D-каркасними конструкціями та адаптувати виріб до конкретних вимог і умов використання. Застосування швів та структурного нашивання може вирішити проблеми концентрації напруги в 3D-каркасних конструкціях, забезпечуючи рівномірний розподіл напруг по всій деталі. Цей підхід дозволяє програмувати особливі властивості конструкцій, забезпечуючи їхню ефективність та надійність у різних умовах експлуатації.

Список використаних джерел

1. Orlovsky B.V., Manoilenko O.P., Bezuhlyi D.M. (2023). Object-Oriented Analysis of Frame 3d Textile Structures // Journal of Engineering Sciences, Vol. 9(1), pp. 1-5.
2. Кизимчук О.П., Здоренко В.Г., Єрмоленко І.В. Трикотаж як основа композиційних матеріалів // вісник кнудт.- 2014 -№1- с.124-129.
3. Tommy Fristedt // Novel fiber placement technologies for composite applications speacce // <https://www.tailoredfiberplacement.com/laystitch-access-2012.pdf> sept 12, 2012 - с.8-14.
4. Безуглий Д.М., Манойленко О.П. 3D Каркасні текстильні вироби та область їх застосування // в міжнародна науково-практична конференція «Мехатронні системи: інновації та інжиніринг».- 2021 -№5- с.113-114.